

Βιαίη ενηλικίωση με φόντο την αχανή χώρα

Ο Ρίτσαρντ Φορντ ανατέμνει τις οικογενειακές σχέσεις

Ο βραβευμένος με Πούλιτζερ Αμερικανός συγγραφέας επιβεβαιώνει όσους κριτικούς τον έχουν χαρακτηρίσει «κορυφαίο στυλίστα», διάδοχο του Φόκνερ και του Στάινμπεκ.

Tου ΝΙΚΟΥ ΔΑΒΒΕΤΑ

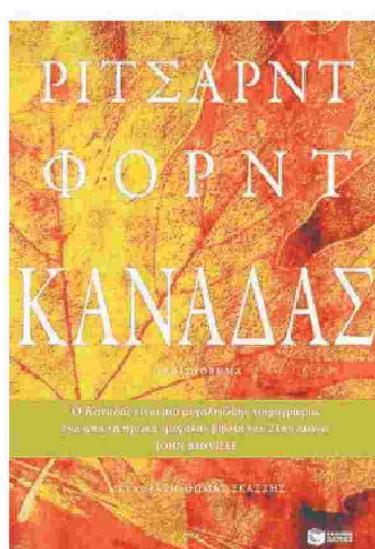
Με το έβδομο κατά σειρά μυθιστόρημά του, «Καναδάς», ο βραβευμένος με Πούλιτζερ Αμερικανός συγγραφέας Ρίτσαρντ Φορντ επιβεβαιώνει όσους κριτικούς τον έχουν χαρακτηρίσει «κορυφαίο στυλίστα», διάδοχο του Φόκνερ και του Στάινμπεκ.

Οπως και στα προηγούμενα βιβλία του, έτσι και στον «Καναδά» στο επίκεντρο της αρχής του βρίσκονται οι ενδοοικογενειακές σχέσεις, το χάσμα των γενεών, η πρώωρη και τραυματική ενηλικίωση των πρώων του, με τη διαφορά όμως πως εδώ τα συναισθήματά τους «αντανακλώνται» στο εξωτερικό σκηνικό που κυριαρχεί στη μυθοπλασία, δηλαδή στις μεγάλες αχανείς εκτάσεις της Βόρειας Αμερικής, τις παγωμένες πεδιάδες, τα χιονισμένα βουνά και ακόμη σε εκείνες τις άδειες από ζωάκια κωμοπόλεις της Καναδικής μεθορίου, όπου οι λιγόστιοι κάτοικοι υπομένουν τη σκοτεινή τους μοίρα.

Αφηγητής είναι ο Ντελ Πάρσονς, συνταξιούχος εκπαιδευτικός, που το 2012 ανακαλεί

στη μνήμη του την τραγωδία που σημάδεψε την οικογένειά του το καλοκαίρι του 1960, όταν αυτός και ο δίδυμης αδελφός του Μπέρνερ έκλειναν τα δεκαπέντε. Και αυτή δεν είναι άλλη από την παράλογη απόφαση των γονέων τους να ληστέψουν μια τράπεζα για να ξεπληρώσουν ένα χρέος 2.000 δολαρίων! Η ένοπλη ληστεία θα αποτύχει, οι γονείς τους θα συλληφθούν, θα καταδικασθούν σε βαριές ποινές και δεν θα τους ξαναδεί ποτέ πια. Το μόνο ενθύμιο από αυτούς, που θα φτάσει στα χέρια του χρόνια αργότερα, είναι ένα χρονικό της ληστείας όπως το κατέγραψε στη φυλακή η μπτέρα του προτού αυτοκτονήσει.

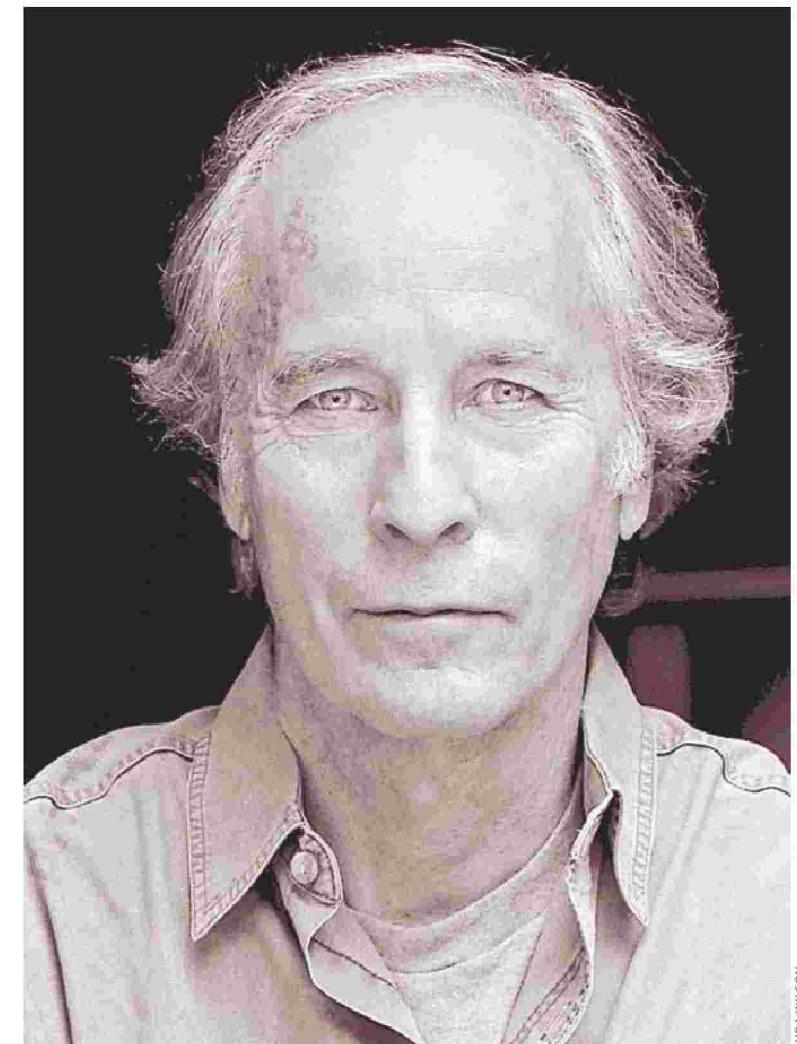
Ο νεαρός Ντελ, για να αποφύγει τον εγκλεισμό στο αναμορφωτήριο, θα καταφύγει σε μια αφιλόξενη, ερημική τοποθεσία του Καναδά, όπου διατηρεί ένα ξενοδοχείο για κυνηγούς ο Αρθουρ Ρέμλινγκερ, επίσης φυγάς από τις ΗΠΑ, αλλά για λόγους πολιτικούς, καθώς στα νιάτα του συμμετείχε στον πυρήνα μιας ακροδεξιάς οργάνωσης. Στο πρόσωπό του

Το εξώφυλλο του «Καναδά» στην ελληνική του μετάφραση.

Τα συναισθήματα των πρώων «αντανακλώνται» στο εξωτερικό σκηνικό της μυθοπλασίας του «Καναδά».

ο μικρός παράνομος θα δει το υποκατάστατο της πατρικής φιγούρας, έναν ευκαιριακό μέντορα, που στην πορεία όμως

θα αποδειχθεί πιο βίαιος και ριψοκίνδυνος από τον γεννήτορά του.

Ο πατέρας του Ντελ, Μπεβ Πάρσονς, πρώην ιπτάμενος της πολεμικής αεροπορίας, παρασημοφορημένος για τη δράση του στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ονειροπόλος, αφελής και ευκολόπιστος, αποτελεί τον κλασικό Αμερικανό των μεσοδιutikών πολιτειών που ανδρώνεται στα χρόνια της «μεγάλης κρίσης», επιζεί του πολέμου, αλλά διαμορφώνει με τα χρόνια έναν ευάλωτο ψυχισμό, που δοκιμάζεται σκληρά με την επιστροφή στη συντηρητική και αφιλόξενη ενδοχώρα των ΗΠΑ.

Για τους περισσότερους κριτικούς, ο εμμονή του Ρίτσαρντ Φορντ σε παρόμοιους χαρακτήρες αντανακλά την ίδια την προσωπική ιστορία του συγγραφέα, που έχασε τον πατέρα του πολύ μικρός και αναγκάστηκε από την πλικία των δεκαετίες ετών να δουλέψει για να συντηρήσει την οικογένειά του. Οπως συνέβη και στον ίδιο, έτσι και στους ήρωές του η αιφνίδια απώλεια της πατρικής προστασίας αποσταθερο-

ποιεί την ύπαρξή τους καταργώντας κάθε όνειρο ή προσδοκία αποκατάστασης.

Αν για τον Φορντ το γράψιμο στάθηκε η σανίδα σωτηρίας του από μια ήδη εκτροχιασμένη ζωή, για τον μικρό Ντελ η σωτηρία θα έρθει από τη «διανοούμενη» Φλόρενς, σύζυγο του Αρθουρ Ρέμλινγκερ, που τον φυγαδεύει -για δεύτερη φορά- στην οικογένεια του γιου της και του εξασφαλίζει τη συνέχεια των σπουδών του.

Στο τέλος, η επιλογή του Ντελ να απορρίψει και τα δύο πατρικά πρότυπα, να αποβάλει το βίαιο αμερικανικό παρελθόν του και να υιοθετήσει ως χώρα του τον «ειρηνικό» Καναδά φανερώνει τις ατέλειωτες δυνάμεις που μπορεί να κρύβει ο άνθρωπος όταν δεν συγκρούεται με την πραγματικότητα μα προσαρμόζεται σε αυτή, τη φέρνει, κατά κάποιον τρόπο, στα δικά του μέτρα για να επιβιώσει με αξιοπρέπεια.

Ρίτσαρντ Φορντ, «Καναδάς» Μυθιστόρημα, **μτφρ.**: Θωμάς Σκάσσος, **εκδ.**: «Πατάκη», **σελ.** 557, ευρώ 20